

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 496/23
4.6.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Ивана Негића, председника већа, Весне Филиповић и Олге Арсовић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Дарко Јашаревић, адвокат из Београда, ул. Милешевска бр. 24, против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Иван Березлев, адвокат из Београда, ул. Шумаатовачка бр. 8, ради дуга, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Трећег основног суда у Београду П 1879/22 од 19.05.2022. године, након одржане главне расправе пред другостепеним судом дана 04.06.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Трећег основног суда у Београду П 1879/22 од 19.05.2022. године у делу става првог изреке којим је обавезан тужени ББ из ... да исплати тужиоцу АА из ... на име дуга износ од 8.804 евра, са каматом по Закону о затезној камати у висини референтне стопе Европске централне банке на главне операције за рефинансирање увећане за 8 процентних поена почев од 12.05.2017. године до исплате у року од 15 дана по пријему писменог отправака пресуде и у ставу другом изреке, док се у преосталом делу става првог изреке иста пресуда **ПРЕИНАЧУЈЕ** тако што се обавезује тужени да тужиоцу досуђени износ евра са каматом из овог става изреке исплати у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу на име трошкова другостепеног поступка исплати износ од 21.375,00 динара у року од 15 дана по пријему писменог отправака пресуде.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Ожалбеном пресудом ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца АА из ... и обавезан тужени ББ из ... да тужиоцу на име дуга исплати износ од 8.804 евра, са каматом по Закону о затезној камати у висини референтне стопе Европске централне банке на главне операције за рефинансирање увећане за 8 процентних поена почев од 12.05.2017. године у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде, под претњом принудног извршења.

Ставом другим изреке обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 357.788,00 динара у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено поднео тужени побијајући је у целости из свих законом предвиђених разлога.

Тужилац је оспорио наводе жалбе туженог.

Трошкове другостепеног поступка су обе парничне странке тражиле и определиле.

Испитујући правилност и законитост првостепене пресуде у границама овлашћења прописаних одредбом члана 386 Закона о парничном поступку - ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/2011, 49/2013 – одлука УС, 74/2013 – одлука УС, 55/2014, 87/2018, 18/2020 и 10/2023 - други закон), Апелациони суд је по закључењу расправе пред другостепеним судом у смислу одредбе члана 383 ЗПП нашао да је жалба туженог делимично основана.

У првостепеном поступку нема битних повреда одредаба парничног поступка, из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности.

Оцењујући основаним жалбене разлоге туженог, овај суд је отворио главну расправу нашавши да је ради правилног утврђења чињеничног стања потребно да се пред другостепеним судом понове већ изведени докази, па је поново извео већ изведене доказе а затим и поновним саслушањем тужиоца и туженог у својству парничне странке, правилно утврдио чињенично стање и одлучио као у изреци из следећих разлога:

Према утврђеном чињеничном стању пред првостепеним и другостепеним судом тужилац је 2015. године био власник фирме "...” која се бавила инвестирањем у грађевинарству и фирме "...” која се бавила извођачким радовима у грађевинарству. Фирма "...” је претходно купила земљиште од оца туженог ВВ, које земљиште се граничи са објектом и земљиштем туженог у улици ... у ... Раније је тужилац као физичко лице био у пословном односу са оцем туженог ВВ и изводио му грађевинске радове у три етапе, прва 2011. године, друга 2013. године и трећа 2013.-2014. године и за све радове је тужиоцу отац туженог платио новцем у кешу. Године 2015. отац туженог је позвао тужиоца да изведе грађевинске радова на непокретности туженог у

улици ... и то радове реконструкције целог објекта како би исти могао да се прода. Ради се о објекту од 100 м² стамбеном као засебној целини. Проблем је представљао излаз из непокретности ... стазом преко суседног плаца предузећа "...", а и прилаз и кућа су били у лошем стању. Јула 2015. године састали су се испред предметног објекта ... тужени, тужилац, отац туженог ВВ и радник ГГ, који иначе води писану евиденцију о свим изведеним радовима и тада је постигнут договор да тужилац преко физички ангажованих радника обави радове на објекту туженог и то промени улаз, прилаз, промени положај кухиње, уради ново степениште за горњу етажу, кречење, малтерисање, зидање преградних зидова, на шта је тужени рекао да уколико његов отац и тужилац сматрају да то треба да се уради нека се ради, уз договор да ће тужиоцу бити исплаћени радови када тужени прода непокретност у улици ..., а да ће тужилиац сносити претходно трошкове материјала и радника, док би тужиоцу припало 20% укупне цене за његово ангажовање. Тужени се приликом договора сагласио да се изводе радови на његовом објекту и рекао да све у вези обима, количине, врсте радова, начина плаћања се тужилац договара са његовим оцем у кога иначе има пуно поверења. Радови су отпочети и трајали су од 16.07.2015. до 30.12.2015. године, и за све појединачне радове тужени је знао да се врше на његовој непокретности. Породица туженог је имала намеру да прода тај објекат јер је и објекат пребачен на име туженог да не би касније долазило до проблема са млађим братом. Договор је био да тужилац сноси трошкове материјала, радника по сату и 20% за ангажовање тужиоца. Радове су изводили радници фирме тужиоца "... и ..." када нису имали посла и у зависности од позиција радова радило је 1, 2, 5 радника, што је ГГ евидентирао, углавном у радно време. О свим фазама радова био је обавештен ВВ који је давао налоге и контролисао извођење радова, те у току извођења радова постављао нове захтеве. Раднике који су радили је плаћао тужилац из својих средстава, ван плате коју су примали у фирми тужиоца. Примедби на изведене радове није било. Након изведених радова тужилац није пожуривао исплату јер је договор био да се тужиоцу изврши исплата за изведене радове када се кућа прода. Кућа је продата 11.05.2017. године након чега је позвао ВВ и тражио да му се радови плате, с тим што је претходно позвао туженог ВВ и рекао му да ће дати сагласност за пролаз новом купцу у име фирме "... преко његовог плаца до куће у улици ..., али да мора да веже то давање сагласности са исплатом предметних и изведених радова. Тужени је знао да постоји неки проблем са новцем и изведеним радовима јер је то чуо и у разговору у породичним односима са родитељима, због тога је инициран састанак са тужиоцем у ресторану "... када је тужени и сазнао да постоји дуг тужиоцу за изведене радове и колико исти износе 11.05.2017. године када између присутних није било спора око цене коштања материјала и износа од 20% као накнаде за рад тужиоцу, али је било спора око цене радних сати радника, па до договора око коначног износа није дошло. Тужилац и тужени су се 2018. године видели на једном крштењу и тада је тужилац од туженог поново тражио да му се исплати накнада за изведене радове, али ни после тога исплата туженог према тужиоцу није било. По сазнању о предстојећим радовима средином 2015. године на непокретности туженог који је требао да изведе тужилац, постигнутом договору и сазнању да се обављају радови у току извођења истих, тужени није забранио оцу да преко тужиоца изводи радове на његовој непокретности уз образложење да није имао разлога да му забрани да изводи такве радове. По казивању туженог, није исплатио за изведене радове тужиоцу јер му никад није дато на увид да треба било шта да плати, који су радови изведени, већ је само био упитан да да сагласност за извођење радова. Укупан износ

цене коштања изведених радова које укључују материјал, рад и накнаду за рад тужиоцу износи 9.926,78 евра односно 1.192.336,32 динара.

Првостепени суд је претходно оценио приговоре недостатка активне и пасивне легитимације неоснованим, јер је тужилац као посланик уговорио извођење радова на објекту туженог са оцем туженог ВВ и обавио уговорене радове на објекту у власништву туженог, а тужени је као власник објекта постигао усмени договор око извођења предметних радова са тужиоцем (с тим што ће се договор у детаљима конкретизовати између тужиоца и оца туженог ВВ у кога има пуно поверења обзиром да је стручан) па постоји облигационо правни однос између тужиоца и туженог у смислу члана 600 Закона о облигационим односима. Наиме, по постигнутом усменом договору између туженог као власника непокретности и тужиоца као посланика закључен је уговор о делу којим је тужилац преузео обавезу да преко ангажованих лица изведе уговорене грађевинске радове за туженог који се овим радовима није противио, имао је сазнање о извођењу радова, и о изведеним радовима, а по постигнутом договору о висине цене коштања истих тужиоцу износ за изведене радове није исплатио, па је дужан да их тужиоцу исплати у смислу члана 600 и 623 Закона о облигационим односима.

Правилна је одлука првостепеног суда којом је обавезао туженог да исплати тужиоцу на име дуга утужени износ, а разлоге дате од стране првостепеног суда као правилне прихвата и овај суд.

Неосновано тужени у жалби истиче да радове није извео тужилац преко ангажованих радника већ су радове изводили радници грађевинске фирме чији је власник тужилац из којих разлога нема право на исплату накнаде за исте. Наиме, суд је на несумњив начин утврдио, а тужени супротно није доказао, да је тужилац ангажовао раднике ван посла који су обављали као запослени у фирми чији је он власник, да их је платио из својих личних средстава, а које радове је тужилац према договору са туженим, а детаљима договореним са оцем туженог, извео у свему у складу са правилима струке, док му тужени за изведене радове и материјал није платио, па је правилно првостепени суд закључио да је тужени дужан да му их надокнади.

Тужилац и није имао обавезу да пријави радове које је изводила његова фирма што тужени неосновано у жалби истиче како би извукао имовину из фирме на начин да за радове радника и материјал фирме плаћање буде компензацијом са купопродајном ценом за плац који је од оца туженог купио “...” д.о.о., имајући у виду да овакве чињенице нису утврђене у току поступка, јер је утврђено да је тужилац као физичко лице ангажовао раднике физичка лица и извео радове у свему у договору са туженим на непокретности туженог. Тачни су наводи у жалби да је отац туженог био у пословном односу са фирмом “...” д.о.о. на почетку у вези са продајом суседног плаца фирми “...” д.о.о. и да су они били даље у пословном односу и аранжманима око извођења радова на другим непокретностима, али то није предмет расправљања по тужби и потраживању у овој правној ствари, нити је тужени доказао да је претходан пословни однос између оца туженог и тужиоца у било ком смислу имао било какве последичне везе са предметним договором по уговору о делу и извођењу предметних радова тужиоца као посланика. При утврђеном чињеничном стању које је и за туженог било

неспорно, да су радови на његовој непокретности изведени, за шта је било потребно купити грађевински материјал, платити раднике, нису основани жалбени наводи туженог да тужилац није доставио доказе да је он плаћао раднике и да је он купио материјал за изградњу, јер су ти радови на његовој непокретности изведени, а недостатак грађевинске дозволе не може значити губитак права тужиоца на исплату му за уложен новац за извођење радова на непокретности туженог. Такође, позивање у жалби туженог да је једно време фирма тужиоца “...” д.о.о. била у закупу предметног објекта током извођења радова такође не може водити закључку да је тужбени захтев тужиоца неоснован и да тужени није у обавези да тужиоцу исплати цену коштања изведених радова.

Неосновани су и жалбени наводи туженог којим спори пасивну легитимацију туженог тврдећи да тужени није имао сазнање о изведеним радовима, да их није наручио, да се није појављивао током радова и да тужени није преузео обавезу плаћања радова. Ово из разлога јер је утврђено да су тужилац и тужени постигли усмени уговор о делу којим се тужилац као посланик обавезао да обави тачно наведене послове и радове на непокретности власништво туженог, а тужени се обавезао да му за то плати накнаду, да је том приликом тужени овластио свог оца који има грађевинско знање и у кога има потпуно поверења да све детаље око извођења радова и плаћања договори са тужиоцем као послаником чиме је отац туженог у даљем току реализације предметног уговора о делу закљученог између тужиоца и туженог поступао као заступник туженог у смислу члана 85 Закона о облигационим односима, тужени је био у току са сваком фазом извођења радова од стране тужиоца, истима се није противио већ је радове прихватио, затим након што су радови изведени, непокретност продао, када је доспело плаћање туженог према тужиоцу, тужени није према претходном договору исплатио тужиоцу било који износ за изведене радове иако је од тужиоца био позиван да то учини, па ни након покушаја када су се лично нашли у кафани “...” из којих разлога је дужан накнадити их.

Оспоравање правилности првостепене пресуде из разлога указивања на нејасноће и примедбе на налаз и мишљење вештака грађевинске струке Рангела Костова и истицање примедби у жалби нису основани, имајући у виду да је према стању у списима предмета након пријема налаза и мишљења вештака грађевинске струке тужени поднеском од 17.05.2019.године ставио изјашњење на налаз вештака којим је навео да има примедбе и да не признаје валидност исправа које су основ вештачења, у односу на које примедбе се по налогу суда вештак поднеском од 19.06.2019.године писмено изјаснио и исте отклонио, међутим обзиром на поднесак који је уследио од стране туженог од 05.08.2019.године са изјашњењем на одговор вештака који такође садржи примедбе на како основни налаз и мишљење тако и одговор вештака, је првостепени суд извео доказ саслушањем судског вештака Костов Рангела на рочишту од 23.10.2019.године након чега је пуномоћник тужиоца навео да нових доказних предлога нема и пуномоћник туженог навео да нових доказних предлога нема, чиме тужени није ставио предлог за допуну налаза и мишљења вештака или ново вештачење, па је правилно првостепени суд, супротно жалбеним наводима туженог, налаз и мишљење вештака прихватио у целости као јасан, логичан урађен у свему у складу са правилима струке и исти ценио у смислу члана 8 ЗПП појединачно и заједно с другим доказима.

Имајући у виду утврђено чињенично стање, да су тужилац и тужени закључили усмени уговор о делу којим се тужилац обавезао да ангажујући раднике и сносиће трошкове материјала изведе радове на непокретности власништво туженог, да је тужени препустио свом оцу ВВ да све детаље око предмета уговора и извођења радова тужилац договара са његовим оцем, као и начин и време исплате, да је тужилац својим средствима сносио трошкове материјала и радника, те извео уговорене радове, које је тужени прихватио тако што је након изведених радова са тужиоцем разговарао о исплати за наведени посао, да исплату тужиоцу није учинио чиме је дужан у смислу цитираних законских прописа да је изврши како то правилно закључује и првостепени суд.

Правилно првостепени суд закључује да тужилац има право на исплату камате од падања у доцњу (по договору између парничних странака тужени се обавезао да исплати тужиоцу за изведене радове након продаје непокретности која је била 11.05.2017.године) применом члана 277 ЗОО. Међутим у односу на исплату главног дуга и исплату камате на главни дуг исказане у валути евро применом члана 395 ЗОО и члана 5 Закона о затезној камати ("Службени гласник РС" бр.119/2012) у питању је девизно потраживање везано за валуту евро па конверзија главног дуга и камате може се вршити само у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате те имајући у виду наведено, тужилац као поверилац новчаног потраживања у еврима има право да од туженог захтева исплату дугованог износа са припадајућом каматом у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате због чега је у наведеном делу првостепена одлука морала бити преиначена услед делимично погрешне примене материјалног права.

Правилна је одлука о трошковима парничног поступка јер је донета правилном применом одредби чланова 153 и 154 ЗПП и правилном применом Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката и Таксене тарифе из Закона о судским таксама.

Имајући у виду наведено, те да се ни осталим жалбеним наводима туженог не доводи у сумњу законитост и правилност побијане пресуде, то је на основу члана 387 став 1 тачка 2 и 5 ЗПП ставом првим изреке ове пресуде првостепена пресуда потврђена и преиначена, а потврђено је и решење о трошковима парничног поступка који су тужиоцу правилно признати и обрачунати.

Тужиоцу су досуђени трошкови другостепеног поступка према успеху у другостепеном поступку и то за приступ на једно одржано рочиште пред другостепеним судом у износу од 21.375,00 динара по важећој АТ у време стављања одређеног захтева, а одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка јер у жалбеном поступку са жалбом и жалбеним наводима није успео, па је применом одредбе члана 153 и 165 ЗПП одлучено као у ставовима другом и трећем изреке ове другостепене одлуке.

Председник већа-судија
Иван Негић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић